

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ- 2012

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)
નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : આધુનિક ભારત : 1857 - 1964 (EHI-01)

તારીખ : 07/07/2012

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે.
(2) દરેક પ્રશ્નની સામે તેના ગુણ દર્શાવેલ છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 ઈ. સ. 1857ના વિખ્યાત માટેના જવાબદાર કારણો અને પરિણામો લખો. (20)

અથવા

ભારતની વિદેશનીતિનાં સિદ્ધાંતો દર્શાવો.

પ્રશ્ન:-2 કોંગ્રેસની સ્થાપનાથી શરૂ કરીને ઈ. સ. 1905 સુધીની કોંગ્રેસની ભૂમિકા તપાસી, તેના લાભા-લાભો જણાવો. (20)

અથવા

ભારતમાં અને ભારત બહાર ફેલાયેલ ત્રાસવાદની પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.

પ્રશ્ન:-3 ઈ. સ. 1909ના મોર્ટેન્ટો સુધારા પસાર કરવા માટેના કારણોની ચર્ચા કરો. (15)

અથવા

ભારતમાં લોકશાહી વિચારોનો વિકાસ રજૂ કરો.

પ્રશ્ન:-4 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (15)

- (1) લિટન
  - (2) ડિસ મિશન
  - (3) રામકૃષ્ણ મિશન
  - (4) જવાહરલાલ નહેરુ અને સમાજવાદ
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ- 2012

અભ્યાસક્રમ	: સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)	નોંધણી નંબર : _____
પાઠ્યક્રમ	: ભારત - પ્રાચીન સમયથી ઈ. સ. ની 8મી સઢી સુધી (EHI-02)	
તારીખ	: 08/07/2012	
સમય	: 11.00 to 02.00	
સૂચના	: (1) દરેક પ્રશ્નનોના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે. (2) દરેક પ્રશ્નની સામે તેના ગુણ દર્શાવેલ છે.	કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 પ્રાચીન ભારતનો ઇતિહાસ જાણવાના સાહિત્યિક અને પુરાવસ્તુકાય સાધનોની ચર્ચા કરો. (14)

અથવા

વેદકાલીન આર્યોનું સામાજિક અને આર્થિક જીવન જાણાવો.

પ્રશ્ન:-2 ભગવાન બુદ્ધ અને ભગવાન મહાવીર સ્વામીની સમાજસુધારણાની પ્રવૃત્તિઓ નોંધો. (14)

અથવા

મૌર્ય સમ્રાટ અશોકની કારક્રમી અને સિદ્ધિઓ આલેખો.

પ્રશ્ન:-3 ગુન્ઝુગની સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓનું મૂલ્યાંકન કરો. (14)

અથવા

મધ્યયુગની શરૂઆતમાં ધાર્મિક ક્ષેત્રે થયેલા પરિવર્તનો જાણાવો.

પ્રશ્ન:-4 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)

1. કનિષ્ઠ
2. સાતવાહન વંશનું સાંસ્કૃતિક પ્રદાન
3. નૂતન પાખણ્યુગ
4. ફાહિયાન

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ- 2012

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)
નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : ઈતિહાસ – ભારત 8મી થી 15મી સદી સુધી (EHI-03)

તારીખ : 07/07/2012

સમય : 03.00 to 06.00

સૂચના : (1) નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

કુલ ગુણ : 70

- પ્રશ્ન:-1** તૂર્ફી આકમણના ઉદ્દેશ્યો લખી, તેના શા પરિણામ આવ્યા ? – ચર્ચા. (14)
- પ્રશ્ન:-2** રાજ્યપૂતકાલીન સમાજ જીવનનું મૂલ્યાંકન કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-3** અલ્લાઉદીન ખિલજીની બજાર વ્યવસ્થા કેવી હતી ? જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-4** મહમૂદ તુઘલકે તેના શાસનકાળમાં મૂકેલ વિવિધ યોજનાઓ તપાસો. (14)
- પ્રશ્ન:-5** સલ્તનત સમયના સાહિત્યનો પરિચય કરાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-6** ભક્તિ આંદોલનના કારણો લંબાણપૂર્વક લખો. (14)
- પ્રશ્ન:-7** મહમૂદ ઘોરીના ભારત પરના આકમણના હેતુઓ લખી, તેના વિજયો લખો. (14)
- પ્રશ્ન:-8** સલ્તનત સામ્રાજ્યની પડતી માટેના કારણોની ચર્ચા કરો. (14)
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ- 2012

અભ્યાસક્રમ	: સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)	નોંધણી નંબર : _____
પાઠ્યક્રમ	: ઈતિહાસ ભારત : 16 મીથી 18 મી સદીના મધ્ય સુધી (EHI-04)	
તારીખ	: 11/07/2012	
સમય	: 11.00 to 02.00	
સૂચના	(1) દરેક પ્રશ્નની સામે ગુણ દર્શાવેલ છે. (2) દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે.	કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 બાબરના આક્રમણ સમયની ભારતની રાજકીય સ્થિતિનો વિતાર આપો. (18)

અથવા

શેરશાહના સુધારાઓનું પરિક્ષણ કરો.

પ્રશ્ન:-2 ‘અકબર એક મહાન શાસક હતો’ – આ વિધાન ચર્ચા. (18)

અથવા

મુગલ વહીવટીતંત્રની રૂપરેખા આલેખો.

પ્રશ્ન:-3 મરાಠાઓના ઉદ્યના કારણો જણાવો. (18)

અથવા

મુગલ સમયના કલા-સ્થાપત્યની વિગતે ચર્ચા કરો

પ્રશ્ન:-4 કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો. (16)

- (1) મનસબ પદ્ધતિ
- (2) ચોથ અને સરદેશમુખી
- (3) મોગલ સમયનો હૂન્નાર ઉદ્યોગ
- (4) ભક્તિ આંદોલન

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ- 2012

અભ્યાસક્રમ : સનાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)
નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : ભારત : 18મી સદીના મધ્યભાગથી 19મી સદીના મધ્યભાગ સુધી (EHI-05)

તારીખ : 11/07/2012

સમય : 03.00 to 06.00

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નની સામે ગુજરાતી દર્શાવેલ છે.
(2) દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે.

કુલ ગુજરાતી : 70

પ્રશ્ન:-1 18મી સદીના મધ્યની ભારતીય રાજ્યતંત્રની રૂપરેખા આપો. (20)

અથવા

ઔદ્યોગિક કાંતિ વિશે નોંધ લખો.

પ્રશ્ન:-2 મૈસૂર અને મરાಠા રાજ્યમાં બિટીશ શાસનના વિસ્તરણની ચર્ચા કરો. (20)

અથવા

‘રૈયતવાળી પ્રથા’નું મૂલ્યાંકન કરો.

પ્રશ્ન:-3 18 મી તથા 19 મી સદી દરમિયાન ભારતની ભાષાઓના વિકાસની રૂપરેખા આપો. (20)

અથવા

બિટીશ શાસનની વહીવટી વ્યવસ્થાનું મૂલ્યાંકન કરો.

પ્રશ્ન:-4 19 મી સદીની સામાજિક-ધાર્મિક સુધારણાને રાષ્ટ્રવાદના ઉદ્ભવના પરિબળ તરીકે મૂલવો. (10)

અથવા

1857 ના બળવા પહેલાના લોક-અંદોલનનું સ્વરૂપ ટૂંકમાં સમજાવો.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જુલાઈ- 2012

અભ્યાસક્રમ : સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (B.A./B.Com.)
નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : પૂર્વ અને અજિન એશિયામાં સરકાર અને રાજકારણ (EHI-06)

તારીખ : 12/07/2012

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નની સામે તેના ગુણ દર્શાવેલ છે.
(2) દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1 તાઈપોંગ વિદ્રોહનો અર્થ લખો, તેના કારણો અને ચીનના ઈતિહાસમાં તેનું મહત્વ દર્શાવો. (20)

અથવા

ઈ. સ. 1905ના રશિયન-જાપાન વિગ્રહના કારણો અને પરિણામોનું મૂલ્યાંકન કરો.

પ્રશ્ન:-2 ઈ. સ. 1911ની ચીનની કાંતિના નેતા ડૉ. સુન-પાત-સેનની કારકિર્દી અને સિદ્ધિઓ જણાવો. (20)

અથવા

ચાંગ-કાઈ-શેકના સુધારાઓનું પરીક્ષા કરો.

પ્રશ્ન:-3 મેઈજના શાસનકાળની સિદ્ધિઓ લખો. (15)

અથવા

ઈ. સ. 1949ની ચીનની કાંતિના કારણો લખો.

પ્રશ્ન:-4 ક્રોઈપ્ષા બે પર નોંધ લખો. (15)

- (1) માઓ-ત્સે-તુંગ
  - (2) યુઆન સિકાઈ
  - (3) રાજમાતા ત્મેસુ
  - (4) ઈ. સ. 1889નું જાપાનનું નવું બંધારણ
-